

Aliupseeriliiton, Päälystöliiton ja Upseeriliiton lausunto hallituksen esityksestä Eduskunnalle ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetuin lain ja asevelvollisuuslain 97 §:n muuttamisesta

viite: Sisäministeriön lausuntopyyntö SM1812147, SM011:00/2017

Ammattisotilaan tärkein taito on ampumataito. Tätä taitoa varten hänen tulee harjoitella virassaan sodan ajan tehtävää varten erityisesti ase- ja ampumakoulutusta. Ammattisotilas ei kuitenkaan ehdi virkatyössään harjoittelemaan riittävän intensiivisesti vaan ampumataidon ylläpitämistä jatketaan harrastus- ja kilpailutoiminnalla. Puolustusvoimien henkilökunnan ampumataito ja mahdollisuudet harrastaa ammuntaa eivät saa vaarantua.

Hallituksen esityksen keskeisimpiä ongelmia ovat perustuslain vastaisuus joka ilmenee:

- 1) Yhdistymisvapauden (negatiivisena) rikkomisena vaatien aselupaa hakevia liittymään Maanpuolustuskoulutus ry:n (MPK) tai jonkin ampumaseuran jäseneksi hankkimisluvan edellytyksenä
- 2) Omaisuuden suojan rikkomisena joka ilmenee aikomuksena lunastaa kansalaisten omaisuutta (kielletävät yli 10 patruunan vetoiset lippaat) vastikkeettomasti
- 3) Viranomaisvallan kohtuuttomana luovuttamisena julkisoikeudelliselle yhdistykselle (MPK) jonka toimihenkilöstöä ei velvoita virkavala. Esitettyssä aselupaprosessissa MPK:n vapaaehtoisten toimihenkilöiden rooli on ylikorostunut.

Esitys on ongelmallinen myös monien sanamuotojensa ja epäselvien muotoilujen takia.

- Aseiden kategorisointia laillisiin ja laittomiin esitetään tehtävän mm. aseiden ulkonäköön perustuen (viittaus "sarjatuliaseita muistuttaviin aseisiin").
- Aseiden latauslaitteista puhuttaessa yli 10 patruunan vetoisten lippaiden käyttö ja hallussapidon oikeus on esitetty moniselitteisesti.

Puolustusvoimien virkamiesten eli ammattisotilaiden kannalta ongelmallista on, että lakiesityksessä jätetään edelleen ottamatta kantaa Puolustusvoimien henkilöstön asemaan aselupaa haettaessa, ja näin ollen esimerkiksi erittäin tulivoimaisten aseiden ja ampumakoulutuksen kanssa päivittäin tekemisissä oleva ammattisotilas rinnastuu edelleen siviiliin, jonka on saatava poliisin hyväksymältä siviiliampumakouluttajalta tai MPK:n reserviläistoimihenkilöltä puolto aselupaansa. Reserviläisten osalta kannattamme lausuntomenettelyssä mahdollisimman yksinkertaista menettelyä, jossa varmistetaan ampumaohjelmiston suorittaneen puolto aselupaa varten.

Lakiesityksessä kuvattu prosessi on epälooginen ja vaatii muutoksen ammattisotilaiden osalta. Puolustusvoimien virkamiehen olisi aselupa saadakseen osallistuttava itse kouluttamansa ja valvomansa reserviläisen johtamalle kurssille saadakseen tältä kirjallisen puollon aselupaansa liitteeksi.

Samoin, esityksessä jää epäselväksi ja siten myös määrittämättä, luetaanko Puolustusvoimien palveluksessa olo ampumaharrastusajaksi, jota esityksessä vaaditaan kaksi vuotta aseluvan hyväksymiseksi.

Olemme huolissamme, että ammattisotilaiden järjestöjä ei ole kuultu aselain valmistelussa. Esitämme, että Puolustusvoimien ammattisotilaiden osalta huomioidaan edellä mainitut asiat. Ampumataito kuuluu ammattisotilailla sodan ajan tehtävään ja virkaan. Tätä ei saa vaarantaa. Puolustusvoimien henkilöstön osalta tulee saada lakiin poikkeukset aseiden (käsi- ja kivääricaliiperi) käytön ja hallussapidon osalta.

Aliupseeriliiton puheenjohtaja
Jyrki Surkka

Päällystöliiton puheenjohtaja
Jyrki Lukkarinen

Upseeriliiton puheenjohtaja
Ville Viita